

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра английского языкознания

Рейко

Анастасия Валерьевна

**МЕДИЙНЫЕ ТЕКСТЫ: ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА
БЕЗЭКВИВАЛЕНТНОЙ ЛЕКСИКИ**

(на примере английских и белорусских газет)

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор гуманитарных наук в
области языкознания, старший
преподаватель Н. Л. Нижнева-
Ксенофонтова

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа включает 90 страниц, 7 рисунков, 2 приложения и 56 использованных источников.

Ключевые слова: МЕДИЙНЫЙ ТЕКСТ, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ, БЕЗЭКВИВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСИКА, АЛЬТЕРНАТИВНО-БЕЗЭКВИВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСИКА, РЕАЛИЯ, СПОСОБЫ ПЕРЕВОДА, ПЕРЕВОДЧЕСКИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ.

Актуальность исследования. В каждом языке существуют определенные предметы и явления, понятия которых невозможно перевести однословно на какой-либо другой язык в силу культурных особенностей той страны, язык которой берется за исходный. Понятия, которые не имеют точных эквивалентов в языке перевода, называются безэквивалентной лексикой. Однако, несмотря на многообразие подходов как к определению термина «безэквивалентная лексика», так и к ее классификации в условиях глобализации современного мира, проблема перевода «непереводимого» и передачи культурных особенностей оригинала до сих пор существует. **Объект** исследования – безэквивалентная лексика английского и русского языков в медийных текстах. **Цель** исследования – выявление и научное обоснование наиболее частотных способов перевода безэквивалентной лексики с русского языка на английский и с английского на русский в медийных текстах. **Методы исследования:** теоретический анализ научной и научно-методической литературы по теме исследования, сопоставительный (для выявления безэквивалентной лексики как единиц языка) анализ, контекстуальный анализ, дискурсный анализ, элементы компонентного и интерпретационного анализов, метод сплошной выборки, описательный метод.

Полученные результаты. На основе сплошной выборки из газет «Evening Standard», «Metro», «Советская Беларусь», «Гомельская правда» мы определили, что наиболее часто в газетных статьях встречается альтернативно-безэквивалентная лексика (72%). Для перевода безэквивалентной лексики медийных текстов как с русского языка на английский, так и с английского на русский чаще всего используется описательный перевод или экспликация (36%).

Приведенный в работе фактический материал (материал выборки) объективно отражает состояние исследуемого процесса, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические и методологические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца ўключае 90 старонак, 7 малюнкаў, 2 дадаткі і 56 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: МЕДЫЙНЫ ТЭКСТ, ЭКВІВАЛЕНТНАСЦЬ, БЕЗЭКВІВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСІКА, АЛЬТЭРНАТЫЎНА-БЕЗЭКВІВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСІКА, РЭАЛІІ, СПАСАБЫ ПЕРАКЛАДУ, ПЕРАКЛАДЧЫЦКІЯ ТРАНСФАРМАЦЫІ.

Актуальнасць даследавання. У кожнай мове існуюць пэўныя прадметы і з'явы, паняцці якіх немагчыма перавесці на якую-небудзь іншую мову ў сілу культурных асаблівасцяў той краіны, мова якой бярэцца за зыходную. Паняцці, якія не маюць дакладных эквівалентаў у мове перакладу, называюцца безэквівалентнай лексікай. Аднак негледзячы на разнастайнасць падыходаў як да вызначэння тэрміна «безэквівалентная лексіка», так і да яе класіфікацыі ва ўмовах глабалізацыі сучаснага свету, праблема перакладу «неперакладальнага» і перадачы культурных асаблівасцяў арыгінала існуе да гэтага часу.

Аб'ект даследавання – безэквівалентная лексіка англійскай і рускай мовах у медыйных тэкстах.

Мэта даследавання – выяўленне і навуковае абгрунтаванне найбольш частотных спосабаў перакладу безэквівалентнай лексікі з рускай мовы на англійскую і з англійскай на рускую ў медыйных тэкстах.

Метады даследавання – тэарэтычны аналіз навуковай і навукова-метадычнай літаратуры па тэме даследавання, супастаўляльны (для выяўлення безэквівалентнай лексікі як адзінкі мовы) аналіз, кантэкстуальны аналіз, дыкурсны аналіз, элементы кампанентнага і інтэрпрэтацыйнага аналізаў, метады суцэльнай выбаркі, апісальны метады.

Атрыманя вынікі. На аснове суцэльнай выбаркі з газет «Evening Standard», «Metro», «Советская Беларусь», «Гомельская праўда» мы вызначылі, што найбольш часта ў газетных артыкулах сустракаецца альтэрнатыўна-безэквівалентная лексіка (72%). Для перакладу безэквівалентнай лексікі медыйных тэкстаў як з рускай мовы на англійскую, так і з англійскай на рускую часцей за ўсё выкарыстоўваецца апісальны пераклад ці эксплікацыя (36%).

Прыведзены ў працы фактычны матэрыял (звесткі выбаркі) аб'ектыўна адлюстроўвае стан доследнага працэсу, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя і метадалагічныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

ABSTRACT

This thesis includes 90 pages, 7 figures and 2 appendixes. List of references contains 56 items.

Keywords: MEDIA TEXT, EQUIVALENCE, NON-EQUIVALENT VOCABULARY, ALTERNATIVE NON-EQUIVALENT VOCABULARY, TRANSLATION METHODS, TRANSLATION TRANSFORMATIONS.

The relevance of the research. In each language there are certain objects and phenomena, the concepts of which cannot be translated using one word into any other language due to the cultural characteristics of the country whose language is taken as the source. Words that do not have exact equivalents in the language of translation are called non-equivalent vocabulary. However, in spite of the diversity of approaches both to the definition of the term “non-equivalent vocabulary” and to its classification in the context of the globalization of the modern world, the problem of translating “untranslatable words” and transmitting the cultural features of the original language still exists.

The object of the research is the non-equivalent vocabulary of English and Russian in media texts.

The purpose of the research is to identify and scientifically substantiate the most frequent ways of translating non-equivalent vocabulary from Russian into English and from English into Russian in media texts.

Research methods: theoretical analysis of scientific and methodological literature on the research topic, comparative (to identify non-equivalent vocabulary as a unit of language), contextual analysis, discourse analysis, elements of component and interpretative analyzes, the method of continuous sampling, descriptive method.

Results of the research. On the basis of a continuous sample of the newspapers “Evening Standard”, “Metro”, “Sovetskaya Belarus”, “Gomelskaya Pravda” we determined that alternative non-equivalent vocabulary is found most often in newspaper articles (72%). A descriptive translation or explication (36%) is often used to translate non-equivalent vocabulary of media texts from both Russian into English and from English into Russian.

The factual material (sampling material) presented in the paper objectively reflects the state of the process being studied, and all theoretical and methodological provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors.